

Kankerpatiënte (47) moet laatste levensjaren noodgedwongen in rusthuis doorbrengen: “Intussen wel genoeg bingo gespeeld”

Nieuwsblad - 24 mei 2019 door Bert Provoost

Anja Van den Eynde brengt haar laatste jaren door in een rusthuis, terwijl ze nog maar 47 is. Foto: dive

Heist-op-den-Berg

De 47-jarige Anja Van den Eynde is veruit de jongste bewoner van woon-zorgcentrum Berkenhof in Heist-op-den-Berg. Al drie jaar leeft ze tussen mensen die dubbel zo oud zijn. Ze lijdt aan een ongeneeslijke kanker, maar helaas bestaat er voor haar geen aangepaste zorg. “Ik had mijn laatste jaren graag op een andere manier doorgebracht.”

Anja wordt al bijna tien jaar behandeld, maar de vele chemotherapie heeft de kanker niet klein kunnen krijgen. Wat begon met borstkanker, is intussen uitgezaaid en kan niet meer genezen worden. “Ik heb nog één tot twee jaar te leven. Mijn lichaam is op van al die jaren te vechten tegen de ziekte en al die zware behandelingen. Ik kan mezelf niet meer behelpen. Ik stap nog heel moeilijk, geraak nog net met mijn rollator naar het toilet. Ik kan ook niet meer koken, heb hulp nodig om me te wassen, enzovoort”,

zegt Anja, die vroeger administratief werk deed als ambtenaar bij de technische dienst van Heist-op-den-Berg.

Door haar fysieke achteruitgang is ze in woon-zorgcentrum Berkenhof beland, niet ver van de plek waar ze vroeger werkte en woonde. Ze benadrukt dat ze niet ontevreden is over hoe ze er behandeld wordt.

Dankbaar

“De mensen hier doen al het mogelijke”, zegt Anja. “Ik ben ze heel dankbaar dat ze me hebben willen toelaten. Maar je merkt natuurlijk aan veel dingen dat ik hier niet thuishoor. De zorg is op tachtigers en negentigers afgestemd. Er is dus een lacune in het zorgaanbod voor jonge mensen die niet meer uit de voeten kunnen. Ik kan nergens anders terecht dan hier.”

Andere zorgvormen waren voor Anja geen optie. “Intensieve thuiszorg was het meest voor de hand liggende, maar thuiszorgers komen niet in de weekends en op feestdagen en dat is voor mij niet te doen. Ik heb ook geen entourage die dan kan inspringen, want veel mensen uit mijn omgeving zijn drukbezet door hun werk. Op een palliatieve afdeling in een ziekenhuis hoor ik ook niet thuis, want die is bedoeld voor mensen die nog maar heel kort te leven hebben”, legt de alleenstaande vrouw uit.

Leeftijdsverschil

Dus brengt Anja haar dagen door tussen mensen die dubbel zo oud zijn als zij. “Het zijn vaak aangename mensen, maar door het leeftijdsverschil hebben ze een andere achtergrond en kampen ze met andere problemen en uitdagingen. Ik voel me hier niet op mijn plaats. Logisch, als je veertig jaar jonger bent. De animatie is uiteraard ook eerder op hen afgestemd. Ik heb intussen wel genoeg bingo gespeeld na drie jaar”, knipoogt ze.

Anja weet waarvan ze droomt. “Een soort home met andere jonge lotgenoten zou ideaal zijn. Maar zulke initiatieven bestaan blijkbaar nog niet.”

Anja zou het graag anders zien, maar ze is ook realistisch. “Ik hoop dat mijn noodkreet iets in beweging kan zetten, anders zou ik dit niet doen. Ik beseft dat ik er zelf de vruchten niet meer van zal plukken. Voor mij zal het allicht te laat komen.”

Grote uitzondering

Marleen Witvrouwen, directrice van woon-zorgcentrum Berkenhof, begrijpt Anja. “Ze is hier inderdaad een grote uitzondering door haar leeftijd en het feit dat haar resterende levensduur al benoemd is. Je ziet soms dat ze leeftijdsgenoten mist. We proberen haar zo goed mogelijk de zorg en aandacht te geven die ze nodig heeft. Zo hebben we al gericht gezocht naar een vrijwilliger die geregeld kan langskomen om haar gezelschap te houden, zodat ze ook andere mensen ziet dan alleen de andere bewoners. En vanuit het Palliatief Netwerk Mechelen komt er elke maand iemand langs voor extra mentale ondersteuning.”

“We trekken dus alle registers open om de zorg zo goed mogelijk aan te passen aan haar noden, maar het is en blijft geen ideale situatie. Helaas is er voor haar momenteel geen andere optie”, zegt de directrice.

Dokter **Gert Huysmans**, voorzitter van de Federatie Palliatieve Zorg Vlaanderen, zegt dat Anja niet de enige is. “Cijfers bestaan er niet, maar we komen nog af en toe jonge mensen tegen die een zware aandoening hebben waaraan ze zullen overlijden, maar nog niet meteen. Ongeneeslijk zieke mensen die te zorgbehoevend zijn of te weinig omkaderd zijn voor thuiszorg, maar die toch nog vrij lang te leven hebben, kunnen nu nergens terecht. Een palliatieve eenheid in een ziekenhuis is bedoeld voor mensen die nog maar enkele weken te leven hebben. De zorg is daar ook heel sterk gericht op de medisch-verpleegkundige kant en dat is nu nog niet wat iemand als Anja nodig heeft.”

Een lang verblijf in een woon-zorgcentrum is niet bevorderlijk voor het welzijn van de mensen, vindt Huysmans. “Mensen als Anja hebben nood aan levenskwaliteit, met een nuttige daginvulling, sociale contacten en af en toe uitstapjes op hun maat. Ook verlangen ze vaak naar een specifiek psychologisch traject.”

“Er is nood aan een tussenvorm. *Medium care*, heet dat in het jargon. Ideaal zouden zorghuizen zijn waar ergotherapeuten de jonge bewoners kunnen bijstaan en waar aandacht is voor psychologische zorg. We bepleiten dat al langer bij de overheid, hopelijk kunnen daar de komende jaren concrete stappen voor gezet worden. Eén goed initiatief per provincie zou de ergste nood wellicht al kunnen oplossen.”